

престъпниците.

Няколко дописки от 70-те години на XIX в. в различни издания показват развитието на учебното дело в Пирдоп, грижата на местните настоятели и общината за възхода на просветата и културата в селището. Не липсват и критични бележки, особено в периоди, когато се наемат неотговарящи на достигнатото равнище на образование учители. След съобщение във в. „Македония“⁶, че пирдопският „даскал“ е неподходящ за работата, за която е нает, се стига до неговото отстраняване и уговаряне на друг, притежаващ по-висока подготовка и педагогически възможности, който да поеме обучението на децата. Същото се повтаря и при организиране на пирдопското читалище, за което в селището се говори повече от година и половина. Месец след отпечатване на критичен материал в същия вестник, че читалището „още се прави“, в Пирдоп се полагат основите на културната институция, за което пък пише в. „Дунав“⁷.

Почти всички дописки за Златишко са без автор, но ясно личи, че вестникът, в който са публикувани, е получил информацията от непосредствен свидетел на събитието, независимо, че за някои от тях като място на подаването им се сочи друго селище извън региона. Само 4 от публикациите са подписани, едната от които обаче с инициали. Един от авторите е пирдопският учител Иван Вътев, който като писар на настоятелството на ученическото дружество „Ученолюбива дружинка“ изпраща до в. „Напредък“⁸ благодарствено писмо за подарени годишни течения на „Ступан“ и „Зорница“ на училището в града. Втората публикация носи подписите на осем членове на местната община под съобщение за проведени изпити в училището в присъствието на местните представители на османската власт. В друга живеещият в Цариград копривщенец Георги Груев - по това време главен екзархийски писар, отговаря на молбата на редакцията на сп. „Читалище“⁹ и изпраща статистически данни за българските училища в Златишка каза.

Любопитна информация съдържа дописката във в. „Македония“ от 1871 г., чийто автор се е легитимирал с инициалите „Един ученик Т. Л. К.“¹⁰. Дописникът подробно разказва за обществения живот в Пирдоп, за неблагоприятия в училището, за случаи, в които учителят нехае, за споровете и противоречията в общината и за мудността, с която се осъществяват предварително обявени полезни намерения. Част от публикацията е не много сполучлив, но твърде показателен стихотворен опит на автора да обрисова нравите в селището. Той постига целта си - да се прекратят споровете между „младите“ и „старите“ членове на общината в Пирдоп и делата да се задвижат в положителна посока. Скоро след излизането и работите потръгват и учебното дело се стабилизира. Така на практика се демонс-